

HI-116 1 Konflikt og fred - historiske og etiske perspektiver

Kandidat 6846

Oppgaver	Oppgavetype	Vurdering	Status
1 HI-116 01/06-2016 - generell informasjon	Flervalg	Automatisk poengsum	Leveret
2 HI-116 01/06-16 - oppgave	Skriveoppgave	Manuell poengsum	Leveret

HI-116 1 Konflikt og fred - historiske og etiske perspektiver

Emnekode	HI-116	PDF opprettet	26.08.2016 13:03
Vurderingsform	HI-116	Opprettet av	Espen Andersen
Starttidspunkt:	01.06.2016 09:00	Antall sider	5
Sluttidspunkt:	01.06.2016 11:00	Oppgaver inkludert	Ja
Sensurfrist	201606220000	Skriv ut automatisk rettede	Ja

Section one

1 OPPGAVE

HI-116 01/06-2016 - generell informasjon

Emnekode: HI-116

Emnenavn: Konflikt og fred - historiske og etiske perspektiver

Dato: 01. juni 2016

Varighet: 09:00-11:00

Tillatte hjelpemidler: ingen

Merknader:

Det forekommer av og til spørsmål om bruk av eksamensbesvarelser til undervisnings- og læringsformål. Universitetet trenger kandidatens tillatelse til at besvarelsen kan benyttes til dette. Besvarelsen vil være anonym.

Tillater du at din eksamensbesvarelse blir brukt til slikt formål?

Ja

Nei

HI-116 01/06-16 - oppgave

Du skal svare på én av følgende to oppgaver:

1. Bosettingen av Sør-Afrika før 1910
2. Anglo-boer-krigen 1899-1902: årsaker, forløp og resultat

Skriv ditt svar her...

BESVARELSE

2) I denne oppgaven vil det gjøres rede for Anglo-boer-krigen fra 1899-1902. Det vil gjøres rede for årsaker til krigen, forløpet og resultatene.

Sør-Afrika ble opprinnelig kolonisert av nederlenderne, senere boerne, i 1652. Lenge hadde Ostindia-kompaniet (VOC) kontrollen. De tok over land, skøv dem som bodde der til side og etablerte sine egne gårder. Etter hvert dannet de også seg sitt eget språk, afrikaans, som var en forenklet type nederlandsk med låneord fra afrikansk og andre språk snakket av slaver i Sør-Afrika. I 1799 gikk de imidlertid konkurs. Dette er en historisk periode preget av imperialisme, hvor det var nærmest et kappløp blant vestlige stormakter om å kolonisere flest mulig land. I 1795 kommer britene til Sør-Afrika, og tar over som de mektigste koloniherrene. En del av boerne, som allerede bodde i Sør-Afrika har ekspandert videre nordover i landet, slik at de største delene av Sør-Afrika på den tiden var kolonisert.

På 1860-tallet blir et viktig funn gjort i Sør-Afrika, nemlig oppdagelsen av diamanter. Dette fører til en voldsom tilstrømning av europeere som søker rikdom, samtidig som en voldsom teknologisk utvikling for og best mulig utvinne jorda gjorde seg gjeldende. Dette må også ses i sammenheng med den industrielle revolusjon, som ikke lenge før hadde funnet sted og hvor Storbritannia var et ledende land. I tillegg ble det funnet store forekomster av gull i Sør-Afrika, og det ble raskt en konkurranse om hvem som skulle få best tilgang til godene.

Sør-Afrika var på denne tiden delt inn i fire områder. Oranjeristaten og Transvaal tilhørte boerne, mens Kapp og Natal tilhørte britene. Områdene med de rikeste forekomstene tilhørte boerne og det var dem som styrte politisk, men britene satt på mest kapital. Det var altså heftig diskusjon om hvem av de to gruppene som skulle få kontrollere.

Et navn som må nevnes i denne sammenheng, er Cecil Rhodes. Denne briter er kjent for sin forretningssans, og var en viktig person når det kom til utvinning av gull i Sør-Afrika. Han var også i stor grad imperialist, og på søken etter å underlegge seg hele Sør-Afrika. Rhodes var statsminister i Kapp på denne tiden, og var på søken etter mer makt. I tillegg var det nedgangstider i økonomien hjemme i Storbritannia, noe som gjorde at det å sikre seg mer kontroll i landet som igjen ville føre til større rikdommer. Storbritannia følte også på konkurransen fra andre stormakter som koloniserte flere i land i nærheten, som Tyskland og Frankrike. Fikk ikke Storbritannia mer kontroll snart, var sjansen stor for at de ble tatt igjen.

Boerne på sin side erget seg over at de måtte gi rettigheter til en del ikke-boere i sine stater, såkalte utlenders. Et voksende antall briter gjorde også at en sterkere boernasjonalisme fikk utvikle seg i større grad. Boerne opplevde nå til en viss grad å bli skyvd tilside, slik mange afrikanerne gjorde da boerne først ankom Sør-Afrika. En ting som også er viktig å nevne i denne sammenheng er "Det store trekket" som fant sted på 1830-tallet. Her emigrerte en del boere videre nord i Sør-Afrika, etter de følte seg på utsiden av boersamfunnet som allerede fantes i de sørligste delene. Dette gjorde at så og si hele Sør-Afrika nå var kolonisert.

I utgangspunktet hadde ikke boerne problemer med å gå i forhandlinger med britene. Etter hvert som flere forhandlinger dog ikke ledet frem til noen endelig løsning, konkluderte daværende president Paul Krüger med at det heller var ikke noen løsning britene var på utkikk etter. De var på utkikk etter landet hans. På slutten av 1800-tallet gikk store deler av boernes budsjett til å importere våpen til Sør-Afrika, det lå altså i kortene at det snart ville bryte ut krig.

I 1899 bryter krigen for alvor ut. Selv om boerne var vant med å krige på hesteryggen, var de ingen stor utfordring for britene. Likevel var boerne innstilt på å kjempe til den siste slutt, det var i tillegg britene. Det ble lagt stor vekt på å fremstille boerne som tilbakestående bønder. I tillegg hadde boerne bodd i Sør-Afrika i over 100 år før britene ankom, noe som følgelig gjorde dem noe mørkere i huden enn britene. Det ble antydnet at det hadde vært en form for raseblanding.

Britene skyr ingen midler for å vinne denne krigen, og benytter seg av den såkalte "brent jords taktikk". Etersom mange av boerne hadde store stykker land, kveg og tilhørende gårder, valgte britene å brenne det ned for å sabotere for dem. Boerne fikk heller ingen støtte fra afrikaanstalende i Kapp, slik de hadde håpet på. Disse så heller på seg selv som en del av imperiet.

Det må heller ei glemmes alle afrikanerne som kjempet på begge sider i denne krigen, dog hovedsakelig på briternes side. De håpet med dette og få annerkjennelse fra Storbritannia, og at deres innsats skulle legges merke til. Dette skjedde imidlertid ikke, til mange afrikaneres skuffelse. Afrikanerne brukte også til sin fordel det at mange boere nå måtte forlate sine gårder. De sto selv klare til å ta dem over, når de var forlatt. Disse ble dog senere tatt fra dem.

Dette blir også kalt for en av de første såkalte moderne krigene, hvor skillet mellom sivile og ikke-sivile utviskes. I tillegg var dette den første "stammekrigen" blant de hvite. Her ble også de første konsentrasjonsleirne introdusert, hvor mange barn, kvinner og eldre ble stengt inne bak piggrådgjerd for å

forhindre dem i å gi krigerne forsyninger og informasjon. Flere tusen boere, og briter mistet livet som følge av krigen og konsentrasjonsleirene. Det er ikke dokumentert noe sikkert tall på hvor mange afrikanere som døde, dette viser hvor lite verdt de innfødte var.

Etter hvert som krigen har pågått i flere år, begynner boerne å ha mindre og mindre sjans mot britene. Det skorter også på krigsvilje hjemme i Storbritannia, da dette er en krig som kjempes langt unna samtidig som den var svært kostbar for britene. Som tidligere nevnt var jo britene allerede i nettopp økonomiske nedgangstider. Krigsviljen ebber nå ut, og i 1902 er krigen over.

Overraskende nok, inngår de to partene en rekke kompromisser og forhandlinger som følge av krigens slutt.

Boerne får beholde en viss suverenitet, samtidig som de slipper krigsgjeld og en rekke erstatninger. Dette står i stor kontrast til hvordan både britene og boerne behandlet afrikanske grupper de selv hadde kriget mot og nedkjempet. Grunnen til at det ble en slik løsning på det hele er strategisk. Det lønnet seg for Storbritannia å alliere seg til en viss grad med boerne for å sikre seg større deler land, og for boerne var dette absolutt overkommelig som følge av krigen de nettopp hadde opplevd. Noen få afrikanere i Kapp av europeisk avstamning får beholde sin stemmerett, en rett de etter hvert mister.

Det ble nå inngått avtaler om å få til en felles "hvit blokk" av mennesker på kryss og tvers av Sør-Afrika. Det var hensiktsmessig for begge partene å jobbe sammen, for å skape best mulige forhold for seg selv, mens de sammen hadde større sjans for å drive ut afrikanerne og nyte godt av landets rike forekomster av gull og diamanter.

I 1909 kommer South African Union act på plass, og fra 1910 er Sør-Afrika-Unionen et faktum.

Afrikanerne reagerer med å danne en rekke motstandsorganisasjoner, som i 1912 samler seg i organisasjonen SANNC. Dette er forløperen til ANC, kjent for motstandskamp gjennom hele apartheidperioden og i mange år ledet av Nelson Mandela.

Anglo-Boer-krigen var altså en blodig krig, blant to hvite "stammer". Man fikk introdusert den første moderne krigen, og konsentrasjonsleirene som senere i mye større grad ble utbredt under andre verdenskrig. Samtidig var utfallet overraskende da det hele ledet til forhandlinger mellom de to partene, som nå så sitt snitt til og for alvor fremheve hvit makt i et land som opprinnelig ikke var deres. Afrikanerne led nå under dårligere kår enn før, og måtte i større grad oppholde seg i små reservater, hvor de fikk tildelt den dårligste jorda. Starten på apartheid argumenteres for av flere å allerede ha røtter tilbake til den første koloniseringen av Sør-Afrika, men det er for alvor nå man ser starten på et forferdelig regime som skulle styre Sør-Afrika i mange tiår fremover.